

for mindre Sidebaner. De Erfaringer, man derved indhøfter, ville komme til at ligge til Grund for fremtidig Praxis i saa Henseende. Jeg tror, man bør tage alt muligt Forbehold overfor de Konsekventer, som senere deraf kunde følge. Jeg er enig med det ærede Medlem fra Give i, at vi ikke paa dette Trin af Sagen bør standse hverken denne Sag eller den følgende paa Dagsordenen. Bortset fra den Tvivl, man kan nære overfor Spørgsmaalet om smalsporede Baner, foreligger her ogsaa vistnok med Rette Tvivl, om der ikke her var Grund til at komme de nævnte Baner i Møde med større Statsstilfud end her er foreslaet nemlig kun halv Expropriationssum til den ene og 25,000 Kr. pr. Mil foruden halv Expropriationssum til den anden. Det første Stridt paa den Vej, vi have staaet ind paa i Fjor ved den meget omtalte Overenskomst mellem Jernbaneudvalget og den ærede Indenrigsmtftr, har ikke ført til et fuldstændig tilfredsstillende Resultat. Jeg antydede allerede forleden Dag, at Beflæggelsen ikke gik i Retning af, at denne Overenskomst ikke indeholder Nok, men snarere vilde gaa i Retning af, at Virkeligheden ikke kom til at svare til de Forventninger, som Overenskomsten i Fjor stillede i Udsigt. — Navnlig overfor Horsens—Tørring Banen tror jeg dernæst, at den paagjældende Egn fortjener at faae sit bestemt udtalte Duffe om at faae denne Bane gennemført i dens nuværende Skikkelse oplydt. Det er sjældent at se de lokale Interesser saa ihærdig opretholde en Plan som her. Under meget vanskelige Forhold have de Bedkommende i 8 Aar opretholdt Tanken, og de staa nu forhaabentlig ved Virkeligjørelsen deraf. Efter hvad der er meddelt, er Forskjellen af Anlægssummen mellem smalsporede og bredsporede Baner temmelig betydelig, saa betydelig, at det paagjældende Selskab, som skal anlægge Banen, iøvrigt vil kunne spare Penge ved Anlægget, trods det, at det intet Statsstilfud faar; Omkostningerne for den paagjældende Egn ved Baneanlægget ville jaaledes blive lettede. Der har jo i den Henseende fra enkelte Kommuner i Horsens—Tørring Egnen været reist Betænkeligheder, navnlig vilde en å to Kommuner, hvad der ogsaa blev gjort opmærksom paa i Fjor, blive haardt betyngede, forudsat at de skulle afholde de Udgifter, som den Gang vare forudsatte for Planens Gjennemførelse. Jeg forudsætter, at ved den Lettelse, som herved vil fremkomme, idet man gaar over til at anlægge Banen smalsporet, vil Resultatet nærmest blive det, at disse særligt haardt betyngede Kommuner ville faae en rimelig

Letelse i den Byrde, som paahviler dem. Jeg skal derfor tillade mig at foreslaa, at vi stemme for Banen, som den her foreligger, med alt Forbehold overfor de Konsekventer, som deraf kunde følge.

Berg: Naar det ærede Medlem fra den paagjældende Egn (Tørring) anbefaler Forslaget paa de Bilkkaar, som her foreligger, skal jeg ikke gjøre mere Modstand, selv om det kunde nytte, saa meget mere som jeg antager, at den følgende Sag paa Dagsordenen vil gaa samme Vej, og saa meget mere som i alt Fald en af Betingelserne for Anlægget af Horsens—Tørring Banen er oplydt, nemlig den, at den skal følges med Veile—Give Banen. Smidderid vil jeg sige, at jeg ynder ikke Lovforslaget i nogen Henseende. Man taler om, at der skal gjøres Forsøg med et smalsporet Bane, men vi have jo givet vort Votum for at gjøre et Forsøg, der formentlig kunde forsvares, grundet paa særegne lokale Forhold, nemlig Stagensbanen. Denne Bane kan ikke ret vel fortsættes ud over Stagen i vor Levetid — hvad man kan opdage i de kommende Aarhundreder, veed ikke jeg — og den bruges væsentlig til at befordre Fisk langveis gjennem hele Jylland, og der vilde, selv om det var en bredsporet Bane, det paagjældende Materiel, navnlig Indladningsvogne, ikke vel tænkes at kunne rulle med over hele Jylland, Slesvig, Holsten, jendt til Hamborg. Det vilde ikke være tilstrækkeligt, en Omladning maatte, selv om det var en bredsporet Bane, alligevel finde Sted ved Frederikshavn. Der havde det altsaa ikke den væsentlige Betydning at anlægge en bredsporet Bane, som det kunde have, hvor der var tænkt paa en Fortsættelse udover den nærmeste Station, om ikke paa lange Veie. Jeg tror ikke paa den Kalkule, hvorefter der skal indvindes meget betydelige Fordele ved Anlægget af en smalsporet Bane, jeg vilde snarere tro, at de Teknikere have Ret, der sige, at det kun bliver en uvæsentlig Besparelse. En Smule Jord mere — og det er næsten ikke at tale om, for nogen Jord skal der dog være udover Banebredden — en Smule Jord mere og lidt længere Sveller, og De have den væsentlige hyderligere Beføstning. Materiellet, Befordringsvognene, maatte kunne bygges med samme Volumen, samme Indhold, altsaa pr. Kubikfod Ladevolum og til samme Pris paa de bredsporede Baner som paa de smalsporede; men for den stedlige Trafik vilde de bredsporede Baner have den Fordel, at dette Materiel, hvor let det end er, kan gaa til den nærmeste Station af Statsbanerne i Omegnen. Og omvendt ville med lettede Vogne ogsaa